

Till
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remissyttrande över betänkandet från Utredningen om stärkt skydd för arbetstagare som slår larm, **SOU 2014:31**.

Ert diarienummer A22014/2170/ARM

Domstolsverket som beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet har följande synpunkter.

Domstolsverket har granskat betänkandet främst ur perspektivet vilka konsekvenser förslagens genomförande har på domstolarnas organisation samt behov av resurser och verksamhetsstöd.

Domstolsverket lämnar i detta yttrande allmänna synpunkter på förslagen men också mer detaljerade synpunkter på de delar som berör Sveriges Domstolar.

Sammanfattning

- Domstolsverket tillstyrker de förslag som lämnas i betänkandet.
- Domstolsverket har inga erinringar mot de författningsförslag som lämnas.
- Domstolsverket har inget att invända mot den uppskattning som görs angående den ökning av antalet mål i Arbetsdomstolen och i de allmänna domstolarna som kan bli konsekvensen om förslagen i betänkandet genomförs.
- Domstolsverket anser att Sveriges Domstolar bör kompenseras för den målökning utredningens förslag kan komma att medföra.

Allmänt

Det finns i svensk rätt ingen särskild skyddslagstiftning för arbetstagare som slår larm om missförhållanden. I likhet med utredningen anser Domstolsverket att arbetstagares skydd vid larm om allvarliga missförhållanden behöver förstärkas. Det är därför välkommet att utredningen nu presenterar förslag till hur skyddet för den som larmar om missförhållanden ska skyddas och vilka skyldigheter som en arbetsgivare ska ha när det gäller att möjliggöra larm. Det är likaså välkommet att den som utsätts för repressalier efter att ha larmat ska få möjlighet till skadestånd.

Domstolsverket delar utredningens uppfattning att det är ett viktigt samhällsintresse att arbetstagare som iakttar allvarliga missförhållanden i verksamheten slår larm om dessa missförhållanden. Genom sådana larm kan allvarliga missförhållanden komma fram, åtgärdas eller undanröjas.

Domstolsverket anser att de förslag som utredningen lämnar är väl ägnade att förstärka skyddet för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden och att de författningsförslag som utredningen för fram förefaller tydliga och lättillämpade.

Även de förslag som lämnas i betänkandet angående krav på arbetsgivare att underlätta för interna larm om allvarliga missförhållanden genom rutiner eller andra åtgärder är väl underbyggda och fyller ett syfte.

Domstolsverket anser i likhet med utredningen att arbetsmarknadens parter ska i möjligaste mån kunna reglera det stärkta skyddet genom kollektivavtal.

Konsekvenser för domstolarna om förslagen genomförs

I betänkandets avsnitt 23.3.5 finns en uppskattning av den ökning av antalet mål som kan förväntas om reformen genomförs.

Domstolsverket anser i likhet med utredningen att det är svårbedömt vilken ökad måltillströmning som kommer att ske på grund av förslagen. Den uppskattning utredningen gör att det kan handla om totalt 60 mål fördelat på Arbetsdomstolen och allmän domstol är svår att ifrågasätta rimligheten av. Det är idag svårt att bedöma hur fördelningen kommer att bli mellan Arbetsdomstolen och tingsrätt men det är sannolikt att fler än hälften av målen kommer att handläggas i Arbetsdomstolen. Styckkostnaden för ett tvistemål år 2013 var 26 333 kr, vilket innebär en merkostnad för Sveriges Domstolar om ca 800 000 kr per år med utgångspunkt i antagandet att lika många mål kommer att handläggas i allmän domstol som i Arbetsdomstolen. Utredningen har gjort bedömningen att denna merkostnad kan hanteras inom ramen för befintliga anslag.

Sveriges Domstolars verksamhet berörs varje år av olika reformer som sedda var för sig inte kräver ökade anslag men som tillsammans innebär att resurstillskott är nödvändiga. Det är därför Domstolsverkets uppfattning att Sveriges Domstolar bör kompenseras för den ökade måltillströmningen som utredningens förslag kan komma att medföra. Under alla förhållanden bör reformen följas upp en tid efter genomförandet för att närmare följa upp hur målutvecklingen faktiskt har sett ut.

Detta yttrande har beslutats av enhetschefen Anna Hjort Ööpik. I beredningen har även deltagit strategen Dan Töllborn (föredragande).

Anna Hjort Ööpik

Dan Töllborn